

Naslov: Struka već prekrížila županije iz teritorijalnog ustrojstva Hrvatske

Autor: Tihomir PONOŠ

Rubrika/Emisija: Novosti

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 559,19

Naklada: 21.188,00

Ključne riječi: HAZU

OKRUGLI STOL HAZU-a ■ IZNESEN PRIJEDLOG O BUDUĆIH PET REGIJA I OKO 120 URBANIH CENTARA

Struka već prekrížila županije iz teritorijalnog ustrojstva Hrvatske

Uz uvođenje regija, naglašena je potreba da se općinama i gradovima daju veće ovlasti kako bi mogle pružati kvalitetnu javnu i upravnu uslugu. Urbani centri ne bi smjeli imati manje od 5.000 stanovnika

Tihomir PONOŠ

ZAGREB » U Hrvatskoj je nužno provesti teritorijalan preustroj, uvesti regije, a općinama, odnosno gradovima dati veće ovlasti kako bi mogle pružiti kvalitetnu javnu i upravnu uslugu. To je osnovna zamisao koja se mogla čuti na okruglom stolu HAZU-a o novoj upravno-teritorijalnoj organizaciji Hrvatske. Ivan Koprčić s Pravnog fakulteta u Zagrebu naveo je da je posljedica sadašnjeg sustava nejednaka kvaliteta usluge u upravi.

Decentralizacija

– U Švedskoj je to na razini ustavnog načela, a kod nas tko želi dobru uslugu, preseli se u Zagreb, kazao je Koprčić. Podsjetio je da je prije četvrt stoljeća postojala 101 općina, a danas 576 lokalnih i regionalnih jedinica pri čemu njih 70

U Hrvatskoj je nužno provesti teritorijalni preustroj – Mladen Vedriš, Ivan Koprčić i Aleksandar Toskić

posto ima manje od 5.000 stanovnika što se smatra donjom granicom za pružanje minimuma usluga. Toj brojevi treba pridodati i oko 4.300 jedinica mjesne samouprave, što je također povećanje u odnosu na nekadašnje mjesne zajednice kojih je bilo oko 3.950.

Koprčić je ponovno izložio svoj prijedlog o decentralizaciji Hrvatske koja se mora razvijati policentrično, a ne moncentrično kao danas. Za decentralizaciju je nužna regionalizacija, a Koprčić se zalaže za podjelu Hrvatske u pet regija koje bi se oslanjale na 120 urbanih centara. Ti

centri ne bi bili manji od 5.000 stanovnika, uz određene iznimke na otocima i rijetkim naseljenim krajevima, a veliki gradovi ne bi bili definirani s 35.000 stanovnika kao što su danas nego s 50.000 ili 60.000 stanovnika.

Aleksandar Toskić s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, zajedno s kolegom Draženom Njegačem, upozorio je da od 5.569 naselja u Hrvatskoj od njih 6.756 ima manje od 500 stanovnika i u tim naseljima živi samo 18 posto stanovništva. Do početka devedesetih Hrvatska je bila organizirana u stotinjak općina, prosječna općina prostirala se na 554 četvorna kilometara i imala oko 46.900 stanovnika. Danas se prosječni grad ili općina prostiru na stotinjak četvornih kilometara i imaju oko 7.700 stanovnika što je jasan pokazatelj preusitnjenosti. Toskić i Njegač

predložili su također podjelu na pet regija, nešto drugačijih nego li Koprčićevih, i 123 općine do kojih su došli na temelju analize gradova i centara rada koji dnevno bilježe 500 ili više migranata.

Tih pet regija su zagrebačka, istočna Hrvatska, zapadna Hrvatska, središnja i južna Hrvatska. Najviše stanov-

nika, njih 1,2 milijuna, bilo bi u zagrebačkoj regiji, a najmanje, oko 600.000 u zapadnoj Hrvatskoj koja obuhvaća i Primorsko-goransku županiju. Najmanje općina bilo bi 10, a najviše u središnjoj 41.

Neprolazne ocjene

Vedran Dulabić s Pravnog fakulteta u Zagrebu naveo je da je više od 50 posto jedinica lokalne samouprave u nekom sistemu državne pomoći, jer su razvrstani ili u područja posebne državne skrbi, brdsko-planinska područja ili otoke.

– Što bi bilo da 50 posto učenika u razredu ne može dobiti prolaznu ocjenu, kako bismo se odnosili prema tome, zapitao se Dulabić. Iz onoga što se moglo čuti očito je da stručnjaci više ne računaju na županije kao dio upravno-teritorijalnog ustrojstva Hrvatske.

»NAPREDAK«

Prije četvrt stoljeća postojala je 101 općina, a danas je 576 lokalnih i regionalnih jedinica pri čemu njih 70 posto ima manje od 5.000 stanovnika